

ZPRAVODAJ ŠRÁMKOVY SOBOTKY

SRPEŇ 1973

ROČNÍK X - 8

ZPRÁVA O XVII. ŠRÁMKOVĚ SOBOTCE

(30. 6. — 7. 7. 1973)

Koncepce

XVII. Šrámkova Sobotka, která jako vždy probíhala v prvním červencovém týdnu (30. 6.—7. 7.), se konala pod heslem „Děti a poezie“.

Protože hlavními účastníky jsou učitelé českého jazyka a literatury všech stupňů škol (a to je specifikum soboteckého festivalu), zůstává jako základní téma každé Šrámkovy Sobotky kultura řeči, studium literatury a netradiční prostředky literární výchovy, jimiž jsou především recitace a různé formy dramatického projevu dětí a mládeže. Základní téma je každoročně obměňováno; vychází se přitom ze současné situace v domácí kultuře a přihlásí se k významným jubileím. Rok 1973 byl pojmenován výročím Února, který zabezpečil spravedlivý hmotný základ mladé generaci a otevřel cestu k jejímu vyššímu životnímu stylu. **Poezie jako prostředek výchovy dětí v socialistické společnosti** — to byla ústřední myšlenka, kterou byly prolínuty přednášky a kulturní pořady XVII. Šrámkovy Sobotky. Na plakátech a pozvánkách to bylo vyjádřeno zkratkou „Děti a poezie“.

Podle povahy tématu často k dosavadním spolupořadatelům přistupuje nový partner. Letos jím bylo nakladatelství dětské knihy Albatros. To přivedlo do Sobotky přední spisovatele a ilustrátory dětské literatury, vyvolalo celostátní soutěž Klubu mladých čtenářů na plakát XVII. Šrámkovy Sobotky a postaralo se o realizaci vítězných návrhů tiskem (plakát vzešel z návrhu sedmileté Markéty Potužákové z Plzně, pozvánka z návrhu pětileté Kateřiny Novotné z Prahy)! Albatros instaloval stálou výstavu dětské literatury na Humprechtě, výstavku ilustrací dětské knihy ve střediskové knihovně a vydal půvabnou, pro děti přitažlivou mapu „Krajem Fráni Šrámka“. Tím vším byla posílena základní myšlenka festivalu.

Jinak byl zachován průběh týdne jako v jiných letech: seminářní cvičení a výklady byly doplněny uměleckými pořady, vycházkami a exkurzí.

Program

Oficiální zahájení

se konalo v neděli 1. července. V 9 hodin před zaplněným sálem sokolovny vystoupil dětský pěvecký soubor Pramínek ZK Tesla Karlín, řízený prof. Vladimírou Cihlářovou. Děti s opravdovým zaujetím přednesly skladby J. Snížkové aj. na slova L. Mašínové, J. Hilčra, F. Hrubína a dalších básníků, a tak daly základní akord festivalu, který má heslo „Děti a poezie“. Potom se ujal slova předseda MěstNV František Hejn. Uvítal zástupce ministerstva kultury ing. Vl. Hulpacha, zástupce krajských institucí s. R. Kameníka, předsedu KV ROH pro umění a kulturu a s. Václava Vavrouška, ředitele Krajského kulturního střediska, a zástupce ONV, s. O. Šádku, místopředsedu ONV, a Vl. Michala, člena

školské a kulturní komise ONV. Dále srdečně poděkoval řediteli Albatrosu Jaroslavu Beránkovi a oběťavým pracovníkům nakladatelství, jmenovitě šéfredaktorce Věře Adlové, Jindřichu Hilčrovi, Miroslavu Pacnerovi, ing. L. Parobkovi a Jaroslavu Šimůnkovi. Vděčně vzpomněl osvědčené spolupráce s Památníkem národního písemnictví a s českými pedagogickými fakultami, přivítal zasloužilého umělce Bohumila Říhu, člena předsednictva Svazu čs. spisovatelů a předsedu Společnosti přátel knihy pro mládež. Nakonec vyjádřil potěšení, že mezi milými hosty je zasloužilá pedagogická pracovnice L. Žofková, zasloužilý umělec M. Dismán, zasloužilá umělkyně Julie Charvátová, spisovatelka Marie Kubátková, dr. B. Novák z Pedagogického ústavu J. Á. Komenského a všem účastníkům popřál pěkný pobyt. Ředitel Albatrosu Jaroslav Beránek promluvil o práci a plánech nakladatelství, které svou vydavatelskou a propagační činnost chce pečovat o rozvoj vnitřního a cítění mladých čtenářů a rozvíjet i jejich vlastní tvůrčí schopnosti. Hlavní referát přednesl zasloužilý umělec Bohumil Říha. Zdůraznil nesmírný a dosud nedoceněný význam poezie pro výchovu socialistického člověka a povinnost umělců přispívat k ní svými díly. — Matiné uzavřel místopředseda ONV Oldřicha Sádka, který zhodnotil letošní literární soutěž Šrámkovy Sobotky a vyhlásil její výsledky.

Ve 14 hodin na „poeticém odpoledni“ vystoupily rečitací soubory ze Svitav (na zahrádce Šolcova statku), z Hlinska (pod jasanem na Malém náměstí) a z Pardubic (u sv. Anny). Jejich programy, dobře volené pro volná prostranství, zaujaly hojně posluchačstvo.

Radostnou náladu dovršil **koncert komorního sdružení Parthia di Praga**, který v 16.30 hodin uspořádala na nádvoří hradu Kost správa hradu a Osvětová beseda v Sobotce. Vybrané skladby staré hudby (Mysliveček, Boccherini, Haydn, Albineni, Mozart) obohatily posluchače nevšedními dojmy.

Semináře a besedy

Seminář Albatrosu na téma „Děti a poezie“, který nazval na Říhův projev, pokračoval v pondělí 2. července ve spořitelně. Na toto pracovní pobesedování přijeli národní umělec Vilém Závada, spisovatel Eduard Petříšek a Josef Strnaděl, literární kritikové Vladimíra Frýbová-Gerhártová a Jaroslav Šimůnek. V živé rozpravě, kterou řídila Věra Adlová, zazněla závažná slova o tradicích i současném stavu literatury, zvláště poezie pro děti a mládež a o jejím charakterotvorném vlivu na dětskou duši.

K debatě na stejně téma v úterý 3. července se s účastníky Šrámkovy Sobotky sešli výtvarníci a ilustrátoři dětských knih. Shromáždění se konalo na zahrádce Šolcova statku, kde bylo mnohem příjemnější prostředí než v dus-

nam v souladu s provozem našeho města správný. Hlavní slova měly významný vliv na komunistické Hejčkovský kongres, jehož zdrojem byla zebraří stav ilustrace zeměpisné knihy, na kterou byly vysídleny světového badání o estetické hodnotě a vlivu výtvarného umění. V diskusi, kterou vedl Miroslav Bacner, novotvůrce o své práci malíři Vaclav Šindelka a Kadek Pilar,

Seminář Krajského filmového střediska v Hradci Králové pro učitele a vyučovatele neformálních škol proběhl 1. října. Seminář sloužil k ve společném s 29. a 30. října v Praze. Umožnil jeho využití výchovy pracující mládeže především Nina Šimková a Radek Bartoňák - hradec královský. Vlčkův úměr, režisér M. Hraše z Prahy.

rem, předvedl zasl. umelec **Miloslav Dismán** a dr. **Vratislav Kubálek** ve čtvrtek 5. července ve spořitelně. Ukázalo se že i dílo, které učitele nezná, je kterež nezná učitel, dokazuje výrobce vedení o významu výjadrování svého duchu, myslí a rypodiví v slov básník, jehož bytost byla ještě vlastní slova. Děti jsou tak privátny k chlapancům umělecké skutečnosti a k výjadrování poezie pœzii. Tuto metodu ocenila L. Žofková ve svém vystoupení na závěr.

V pátek 6. července na zahradě Šolcova statku před-
náškou MUDr. Kovářovou z Ústavu pro kulturně výchovnou
činnost o socialistické výchově dítěte dramatickou hrou.
Dobrým základem diskuse bylo i představení hradeckého
ho loutkového divadla DRAK a soboteckého Recitačního
studia Šrámkova domu.

dením Nerudových Balad a romancí. Slavná Nerudova Balada doplněná melodramy Otakara Ostrčila a Otakara Jeremiáše a skladbami Zdeňka Fibicha, zazněla v novém provedení. Recitovali Olga Čuříková a Josef Kalena, na klavír doprovázela hudební skladatel Jaroslav Šaroun. Vtipně napsaný úvod přednesl Otakar Roubínek.

utery 3. července se znovu naplnil sál spořitelny na večeru **Památniku národního písemnictví**, který pečí muž Žantovského připravil pořad z dila Františka Halase a vydal i hezký příležitostní tisk. Režisér Jiří Hraše rozdělil pořad do dvou dílů, a tak po úvodním slově muž Žantovského jsme slyšeli v podání pražských herců Bohumíry Fialkové, Consuely Morávkové, Jiřího Němcovského a Alfreda Střejčka nejprve básníkovou poezii pro děti a v druhé části za klavírního doprovodu Vadimova Petra montáž z úvah a básní F. Halase, věnovaných významným osobnostem české kultury. Mezi hosty večera byl Pavel Kršnák z KV KSČ, náměstek ředitele Krajského kulturního střediska Adolf Křešnička, vedoucí odboru kultury ONV Miloš Polák, inspektorka pro kulturu Jaroslava Podroužková a delegace Památniku národního písemnictví Škoda, že z rodinných důvodů nemohl přijet spisovatel Karel Michl.

Večer ve středu 4. července patřil Recitačnímu studiu Šrámkova domu. Jeho členové předvedli jednak Brechtův příběh z třicetileté války, upravený jako kramářská písnička (recitovali a zpívali Libor a Hanka), jednak veselou hru Nebojsa, slozenou na motivy lidových a umělých pohádek. Tu se v režii Evy Paškové uplatnili další mladší členové souboru (Alena, Mirek, Robík, Zdeněk, Miloš, Iva, Maruška). Na klavír hrál dr. Josef Knobloch, úvodní slovo měla Zuzana Burešová. O představení se vyjádřil Jiří Pádour, dřívější režisér souboru: „Režisérkce Evě Paškové se podařila krásná věc: uchovat přirozenost dětí i hry — dětem se podařilo hrát si a hrát pro lidi.“ Obecenstvo vřele ocenilo radostné vystoupení, v němž se později uplatnil nejmladší člen souboru Robík.

Ve čtvrtek večer se zaplnil sál sokolovny o představení Východočeského **loutkového divadla DRAK** z Hradce Králové, které uvedlo z Erbenovy Kytiče balady Svatební košíle. Vodník a Zlatý kolovrat. Režii měl Josef Krofta, scénou a loutky měl na starosti Pavel Kalfus, hudbu Zdeněk Říhá a Jiří Vysohlíd. Moderní inscenace, spojení jevištěního projevu loutek a lidí s reprodukovaným slovem a zejména vynikající recitace a hudba ukázaly na další možnost, jak dětem přiblížovat klasickou poezii. Večera se zúčastnil vedoucí odboru kultury OVN Miloš Polák.

Večerní pořady ukončili posluchači pedagogických fakult, kteří svůj večer v pátek 6. července naplnili dobře režisovanými ukázkami ze své práce na básnických i prozaických textech, určených dětem i dospělým. Programu byla přítomna s. J. Spoustová z ideologického oddělení OV KSČ.

Vítanou protiváhou pracovní náplně seminářů a náročných pořadů byly

vycházky a exkurze

►Příznivé počasí umožnilo cizím návštěvníkům poznat zajímavosti Sobotky (Humprecht, kostel, lidové stavby, Šolcův statek, Šírkův dům) a okolí. Prom. hist. Karol Bilek, dr. Karel Samšínák, Josef Volf, Drahomíra Bílková-Kyzivátnová a Jaroslav Šimůnek denně provázeli svěřené skupiny po okolních osadách (nevynechali ani letos Markvartice, rodiště Josefa Hakena), lesích a údolích (Plákanek, Nebákov, Podsemín) a mnozí unikali vedru na koupaliště. — Celodenní exkurze ve středu 4. července směřovaly do Benátek n. Jiz., kde si v muzeu účastníci prohlédli zvláště památky na Mikuláše Koperníka, Tycha de Brahe a Jana Keplera. Uctili tak i letošní koperníkovské světové výročí. S nemenším zájmem zhledali i sbírky věnované hudebnickému rodu Bendů a Bedřichu Smetanovi. Za Smetanou vedla další pouť do jabkenické myslivny. Na zpáteční cestě (po osvězení koupelí v Jíváku) zastavili v Starých Hradech a podivili se, jak rychle a za minimálních nákladů postupuje restaurace zámku, v němž je dnes depozitář Památníku národního písemnictví.

Do náplně Šrámkovy Sobotky patří již po 11 let literární soutěž Šrámkovy Sobotky, dotovaná ŠKK ONV v Jičíně.

V stanoveném termínu (do 15. dubna) doslo 42 prací od 35 autorů; 1 práce došla opožděně a nemohla být do soutěžního řízení pojata.

VII kategorii, která zahrnuje práce beletristické, je 28 prací, z toho 20 básnických a 8 prozaických. V II. kategorii, věnované literárněvědnému oboru, je 6 prací, v III. kategorii je 8 prací s tématy vlastivědnými.

Na základě posudků soutěžní komise rozhodla takto:
První cenu nebyla udělena v žádné kategorii. Druhou
cenu získalo 7 prací, třetí cenu 4 práce; ve dvou přípá-
dech přiznána odměna po 200 Kčs.

Druhou cenu získali (500 Kčs): Jiří Karen z Prahy za sbírku básní Plášt do deště, Milan Dušek z Nového Hrádku u Náchoda za soubor tří práz Les. Přemysl Kolodvorský z Jilemnice za badatelskou práci Kostecká. Píseň písni, Ludvík Němec z Bystřice u Benešova za příručku pro recitátory Přednášejme, Antonín Knížek z Prahy za práce o protifašistickém odboji na Jičínsku, Vladimír Wolf z Trutnova za studii o oškobržském kostelíku a Milada Drašnarová z Ktové u Rovenska za práci Knihtiskářská tradice Českého ráje v 19. a v první polovině 20. století.

Třetí cenu (300 Kčs) dostal Jiří Najmon z Prahy za básnickou sbírku Vypouštění léta, Josef Cink z Třebíče za sbírku Vyrovnávání, Josef Volk z Prahy za literárněhistorický příspěvek k poznání vztahu Fráni Šrámka k herci Vojtu Matysovi, Antonín Hejna za studii Nové výsledky archeologického výzkumu v severovýchodních Čechách.

Odměnu (200 Kčs) dostala Blanka Švábová ze Sobotky za sbírku Královka a Josef Pavlík z Víru na Moravě za vypravování o životě českého komunisty Jana Špačka, který se účastnil VRSR.

Autorům 5 prací bylo vysloveno čestné uznání.

* * *

Byl tedy program XVII. Šrámkovy Sobotky splněn do slova a do písmene a podle ohlasu uspokojil po stránci ideové i odborné. Možno říci, že díky posluchačstvu, které dovezeno ocenit dobré myšlenky a uvádět je do praxe, nevýznam doprázdná poslána Šrámkovy Sobotky: využít podnětu zde získaných k prospěchu našich škol, naši mládeže, našich dětí. K tomu přispěje i to, že Albatros vydá hlavní projevy, pronesené na seminářích, ve zvláštěm tisku. Bez účinku nezůstaly ani umělecké pořady, které vzbudily zájem místního obyvatelstva i návštěvníků z okolí, jak svědčí to, že sály ve spořitelně i v sokolovně byly pokaždé zaplněny.

Návštěvníci Šrámkovy Sobotky

Stálými účastníky na všech bodech programu byli členové učitelské exkurzně vzdělávací základny (EXODU). Bylo jich letos 120 (loni 102), a to z Prahy 30, ze Středočeského kraje 4, Jihoceského 3, Západočeského 14, Severočeského 10, Východočeského 28, Jihomoravského 12, Severomoravského 18, z Bratislav 1.

Vedoucí základny Drahomíra Bílková-Kyzivátová dokázala i za notoricky obtížných ubytovacích podmínek umístit všechny přihlášené jednak v budově ZDŠ, kde až do posledního dne pracovali řemeslníci, jednak v rodinách, které projevily ochotu pomoci; pomohla také Fruta zapůjčením lůžek. Ačkoliv tedy nebylo vše podle přání a snaх pořadatelů, „základnici“ se se situací sportovně vyrovnali a brzy zavádlo obvyklé ovzduší družnosti, přátelství a dobrého humoru. K jasné náladě přispívalo krásné letní počasí a nemalou měrou i výborná strava ve školní jídelně, kterou vedla Zdenka Holubová, vlídnost a starostlivost Drah. Bílkové-Kyzivátové a nenápadně energické vedení samosprávy (prof. Jarmila Pěčková, E. Kolinská, Jiří Demel) i stálé pohotové služby v Hotelu Pošta.

Je až dojemné, jak se mnozí z dřívějších návštěvníků, kteří letos přijet nemohli, ohlásili aspoň srdečnými dopisy, v nichž vzpomínají na specifické ovzduší Sobotky. Mezi těmi, kdo z vážných důvodů nepřijeli, byla zejména národní umělkyně Jarmila Glazarová a k ní mířily vřelé pozdravy shromáždění, vzpomínajícího na básnickou silu jejích zahajovacích projevů a na kouzlo její osobnosti. Vzpomínalo se také na vzácného přítele Václava Kamelského a na milého Otíka Petránka.

Ze všech těchto faktů vyplývá, že Šrámkova Sobotka je velmi vydatnou pomocnicí v propagaci města. Svědčí o tom to, že se sem mnoho lidí rádo vraci, že stoupá počet školních a turistických zájezdů, vedených těmi, kdo poznali zdejší kraj právě prostřednictvím Šrámkových Sobotek, a že je stále silnější příliš rekreatantů a letních hostů. Je proto škoda, že je stále marné volání po tom, aby se příslušné instituce, přede vším Jednota, přičinily o lepší uspokojování požadavků návštěvníků.

Organizace Šrámkovy Sobotky

je založena na iniciativě a práci několika domácích lidí, kteří jsou členy školské a kulturní komise Městského národního výboru, Osvětové besedy a ZV ROH při ZDŠ. Centrem příprav je Šrámkův dům, kde je také vždy společenské středisko hostia. Všechny akce probíhají v slíživém prostoru v místnosti s kapacitou 100 osob. Všechny akce jsou organizovány a prováděny v rámci programu "Vzdělávání pro život".
Podrobnosti o organizaci prací se budou poskytovat v úvodu konference. Pracovní program je rozdělen na tři hlavní části:
1. prezentace aktuálních výsledků výzkumu a vývoje v oblasti vzdělávání pro život
2. diskuse o možnostech využití výsledků vzdělávání pro život v praxi
3. výstava výrobků vzdělávání pro život

Městský národní výbor a Osvětová beseda v Sobotce děkují všem institucím a jednotlivcům, kteří přispěli svou spoluprací ke zdárnému průběhu festivalového týdne.

Výhledy do budoucna

Šrámkova Sobotka by nebyla možna bez exkurzne vzdělávací základny, která ji zajišťuje stoupající počet účastníků a jejich levně užívání a stravování. Učitelství návštěvníci pak předpokládají konstantní tematické zaměření na český jazyk a literaturu, kterou může využít učitele a pedagogické pracovnice. Výročním programem je každý rok socialisticke společnosti. Rok 1974 a léta následující budou pojmenována slavným výročím května 1945, od něhož se datuje nástup k budování socialistického státu. Tento fakt ovlivní programy budoucími programy soboteckých festivalů, právě tak jako v letech 1977, rok stého výročí Šrámkových narozenin. Po roce 1974 navrhujeme téma „Třicet let vývoje jazyka v socialistické společnosti“ (ve zkratce „Chvála čestiny“). V jubilejném roce 1975 bychom, rádi, poskytli účastníkům XIX. Šrámkovy Sobotky obraz revolučního vývoje české literatury za uplynulých třicet let, XX. Šrámkova Sobotka v roce 1976 jako příprava Šrámkova jubilea bude mít za cíl přivést zástupce předních literárních muzeí našeho i jiných socialistických státech; jistě bývala neodporečnou pomoc Památníku národního písemnictví a Východočeský KVN, který účinně propaguje kulturní socialistické společenství. Stejné výročí narozenin Šrámkova v roce 1977 bude zdůrazněním pokrokového smyslu jeho díla, trvajícího v české kultuře, bude předpokládat důkladnou přípravu literárně kritickou a vyžádat si také velkou účastnost Sobotky připravit město po všech stránkách důstojně k šrámkovskému celostátnímu jubileu.

Šrámkovské marginálie

Znám já jeden krásný zámek

V letošním roce vyšla v druhém vydání úspěšná kniha Miroslava Ivanova Historie skoro detektivní (Orbis 1973, 1. vydání 1961). Ponechávám stranou autorovu přesvědčivou hypotézu o vzniku písni Znám já jeden krásný zámek. V knize mě zaujal tvrzení, jakoby Šrámek věřil, že zámkem z oné písni je Humprecht. Ivanov se opírá o moto, které Šrámek uvedl v záhlaví své básni Znám já jeden krásný zámek (Znám já jeden / krásný zámek / nedaleko Jičína — — — / Píseň ze Sobotecka). Z této citace a z předpokládaného básníkova ovlivnění Šolcovou skladbou Lavičky vznikla Ivanovova domněnka o Šramkově přesvědčení, že krásný zámek z písni je Humprecht u Sobotky a že píseň má zachycovat příhodu, která se prý stala na Humprechť (str. 47 a 42 Historii skoro detektivních, 2. vydání).

Ráda bych k tomu řekla několik slov.

Bыло то за krásných prázdnin někdy v roce 1936 nebo 1937. Společnost Šramkových přátel seděla s básníkem na Poště, zpívalo se jako vždy a došlo také na soboteckou hymnu Znám já jeden krásný zámek. Když píseň doznela, optala se paní Miková, rozená Kůtková, která seděla blízko Šramka: Mistře, který je to zámek, Humprecht nebo Kost? A Šramek, hledě kamsi za kouřem své cigarety, odpověděl: To je větrný zámek. Kdo si podíkl, že to je zkrátka zámek z písni a někdo zavtipoval, že takových ovčáčků a panen asi bylo po Čechách víc. A protože se společnost skládala většinou ze Šramkových bývalých studentů, kteří verše svého básníka výborně znali a jimi žili, zazněla pak také ona parafráze Šramkova, báseň Znám já jeden krásný zámek. Zpívala se na známou melodii a poslední dva verše se recitovaly. A Šramek, jako dnes ho vidím, poslouchal mlčky a v jakémusi tichém zalíbení. Příhodu jsem připomněla autorům knížky S Fráňou Šramkem po Sobotecku a vyprávěla jsem ji jednou A. M. Píšovi, když připravoval k vydání Splav a jiné básni. Jsou z toho dvě stručné poznámky ve vysvětlivkách oněch knížek (Miloslava Hrdličková-Šramková a Václav Hejn: S Fráňou Šramkem po Sobotecku, Liberec 1957 a Fráňa Šramek: Splav a jiné básni, Praha 1963).

Nevěřím příliš vzpomínkám, vážim je opatrně, i své vlastní. Beru v pochybnost výroky nezaznamenané hněd, jak byly proneseny. Ale příhoda, o které jsem vyprávěla, se stala v době, kdy jsem teprve pro sebe objevovala

básníka jako člověka a pozorovala jeho soboteckou společnost. Mlčívala jsem v ní obyčejně, ale pevně si vtipovala v paměti drobné výroky, charakterizující Šramku a jeho přátele. Tak větrný zámek utkvěl v mysli pevně. A nakonec. Kdo v Sobotecku zpívá Znám já jeden krásný zámek, neuvažuje asi o historii písni. Zpívá právě o tom svém větrném zámku, jak si ho každý představuje. Tím ovčáčkem — já jsem byl. A Humprecht asistuje.

Marie Hejnová

EX LIBRIS K. SAMŠIŇÁK

Exlibris Karla Samšíňáka od Jaroslava Chebena

Jiří M. Palát

Koncert vyslechnutý v trávě

Na tvou serenádu
Luigi Boccherini

laděnou v moll hmyzího smutku
svítí slunce
mezi zuby cimburí

Nasloucháme ti
ležíce v trávě

Nad námi plují obrazy bílých psů
které svolává hoboj i lesní roh
k veliké láji

Den voní lipovým medem

Sluneční hodiny odměřují nesmrtnost
kamene gotického hradu

Pan Haydn usedá
uprostřed nás
a trhá sedmikrásy

Není už věčnosti

Jen zčeřená nesmírnost oblak
s duhovými schody hudby

Stoupáme po nich
otevírajíce náruč...

Na KOSTI 1. VII. 1973

Fráňa Šramek a my

OLGA ČURÍKOVÁ, členka Lyry Pragensis:

Nechť mi Sobotečtí prominou, ale jméno Fráni Šramka se mi vždy vybaví v souvislosti s Pískem. Kdykoliv tudy projíždím, neopomenu se zastavit před Šramkovým domem. Před očima se mi začne odvíjet — také díky Krškovu filmu — příběh Měsice nad řekou. Znějí mi v uších Slávčina slova, do nichž mi ještě před několika lety šuměl stříbrný výtr. Jeho zvuk se mi však s přibývajícími lety jaksi vzdaluje... Škoda — ale takový už je zákon života. Kéž mu dál naslouchají dnešní i budoucí patnáctiletí, jako jsme mu naslouchali my i naši otcové! Bez něho by nebylo mládí!

Jaroslav Vondráček, ředitel Střední odborné školy výtvarné v Praze na Vinohradech

Prvně jsem se s dilem Fráni Šramka setkal asi v šestnácti letech, kdy jsem se učil rytcem-litografem v Benátkách nad Jizerou. Působily na mne jeho verše lyrické a stejně jsem si vážil i Šramkových básni revolučních. Právem byl jmenován národním umělcem.

Ve volném čase se ke Šramkovu dílu často vracím, ke knihám i k jeho zfilmovaným dílům. Stejně rád mám Sobotku již z dob studií i let mého působení v Mladé Boleslavě. Kdo jednou poznal Šramka, Humprecht, Sobotku, dobré lidi i přírodní krásy Českého ráje, musí se stále vracet...

Usnesení všeplenární schůze KSČ v Sobotce 7. IV. 1973

Všeplenární schůze schvaluje zprávu o činnosti MěstV KSČ, revizní zprávu KRK a volbu členů a kandidátů MěstV KSČ a KRK.

Pro další práci MěstV KSČ, UO i ZO ve městě bude hlavním cílem zabezpečení a prohloubení závěrů XIV. sjezdu v práci všech stranických orgánů ve městě i rozpracování usnesení okresní konference KSČ.

Konkrétním podkladem pro další práci stranických orgánů budou vedle usnesení XIV. sjezdu i další směrnice plenárních zasedání ÚV KSČ a to především k ekonomice průmyslu, zemědělství a ideologické práci, jakož i směrnice ÚV KSČ ke kádrové práci, zkvalitňování členské základny strany včetně práce s kandidáty a registrovanými členy, směrnice pro disciplinární činnost a řešení členských otázek v orgánech a organizacích KSČ.

Pro zabezpečení těchto opatření a vycházejíc ze zprávy MěstV KSČ k činnosti za uplynulé volební období všeplenární schůze ukládá:

I. Na úseku organizátorské a řídící práce:

1. K zabezpečení plánovité kolektivní dělní práce ukládá pověřit členy nového MěstV KSČ osobní zodpovědnost za jednotlivé úseky práce.

- Prvního místopředsedu pověřit řízením ideologické práce.
- Druhého místopředsedu ustavit předsedou MV NF.
- Další členy pověřit zodpovědností za úsek:
  - vnitrostranické práce
  - kádrovou agendu a členské otázky
  - práce s mládeží
  - ekonomiky a služeb
  - hospodaření
  - administrativní práce a vedení agenda

Zodpovídá předseda MV

2. Ustavit kádrovou komisi, která zajistí plně realizaci nově zpracovaného kádrového pořádku MěstV KSČ a zajistí i práci s kádrovými rezervami.

Zodpovídá člen MV

pověřený kádrovou prací

3. Na úseku řízení UO ustavit aktivisty pro práci s UO a v MěstV KSČ pravidelně měsíčně projednávat činnost a práci UO.

1x za čtvrt roku k jednání přizvat předsedy UO.

Zodpovídá člen MV

pověřený řízením vnitrostranické práce

4. Zvýšenou pozornost věnovat otázkám zkvalitňování členské základny, především náboru nových kandidátů do UO, ale i všech ZO ve městě tak, aby byl zajištěn potřebný příliv mladých lidí do strany především z řad dělníků a členů JZD Nástup. Tím odstranit současnou stagnaci v náboru kandidátů v městě. Zaměřit pozornost i na výběr vhodných typů v SSM.

Zodpovídají členové

pověřený řízením vnitrostranické práce
a kádrové práce

5. Věnovat zvýšenou pozornost a péči administrativě, evidenci a hospodaření MěstV KSČ a UO — zajistit včasnost hlášení, úroveň příspěvkové kázně apod.

Zodpovídá člen

pověřený hosp. a administr. prací

6. Věnovat pozornost a stálou kontrolu přijatým usnesením vlastního orgánu i vyšších stranických orgánů. Kontrolou a evidencí přijatých usnesení se zabývat 1x za půl roku jako samostatným bodem jednání MěstV KSČ.

Zodpovědnost předseda KRK

7. Poskytovat potřebnou pomoc jednotce LM v Sobotce a nejméně 1x za rok projednat problematiku a činnost jednotky LM v MěstV KSČ.

Zodpovídá předseda MěstV KSČ

II. Na úseku ideologické práce

1. Postupně rozpracovat závěry ideologického pléna ÚV KSČ a rezoluci OV KSČ k ideologické práci na jednotlivé úseky práce v podmírkách města.

Zodpovídá I. místopředseda MěstV

2. Dále prohlubovat činnost Agitačního střediska jako účinného nástroje pro prosazování politiky strany mezi občany města. Pro projednání závažných otázek využívat agitační dvojice a jejich práci mezi obyvatelstvem.

Zodpovídá I. místopředseda MěstV

3. Na úseku stranického vzdělávání zajistit diferenční stranického vzdělávání a zvýšit úroveň tohoto úseku práce:

- vytvořit potřebný lektorský sbor při Měst NV
- ve spolupráci s UO a ZO ve městě provést návrh zařazení členů strany do jednotlivých stupňů stranického vzdělávání
- zřídit střední stupeň stranického vzdělávání formou Večerní školy při MěstV KSČ, a to nejpozději pro školní rok 1974/1975.

Zodpovídá I. místopředseda MěstV

4. Prosazovat vedoucí úlohu strany v členských organizacích NF ve městě a zajistit realizaci usnesení XIV. sjezdu na úseku MV NF.

Zodpovídá II. místopředseda MěstV

5. Zvláštní pozornost věnovat mládeži a především ZO SSM ve městě i v n. p. Středočeské Fruta. Zajistit ideologický růst členů těchto organizací jako kádrové rezervy pro nábor kandidátů. Věnovat pozornost PO a práci ZDS.

Zodpovídá II. místopředseda MěstV

a člen pro práci s mládeží

6. Přisobit na ideologický růst členů Recitačního studia Šrámkova domu a využívat tento kolektiv pro angažovanou práci v kulturním životě Sobotky.

Tak také ovlivňovat i každoroční tradiční festival „Šrámkovu Sobotku“.

Zodpovídá I. místopředseda MěstV

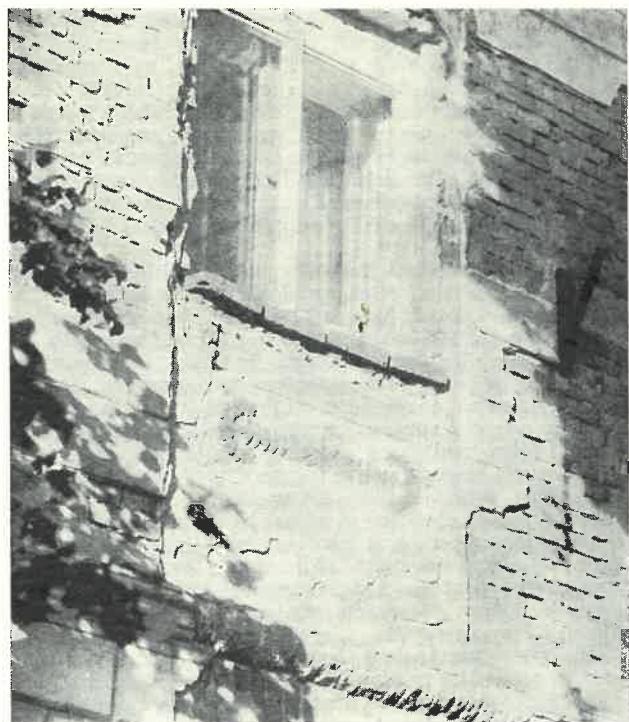
7. Ukládá všem komunistům ve městě:

- plně se podílet na politické práci ve městě, ve společenských organizacích NF, v MěstNV a ve stranických organizacích, v agitačním středisku atd.;
- plně podpořit všechny veřejné akce pořádané MěstV KSČ především účastí, ale i aktivní podporou v diskusi a vystoupeních;
- přisobit na prohlubování otázek marx-leninského učení, především internacionálnismu.

Každý komunista musí být agitátorem a plně se veřejně angažovat.

Všeplenární schůze KSČ v Sobotce schvaluje předložený návrh usnesení a ukládá jeho další rozpracování ukázku původního stavu (Přepeče).

K. S.

Jen si duch kraje zdřímnul, už mu zničili krásnou lidovou fasádu starého selského domu. Náprava už sotva bude možná. Než obrázek vyjde, odpadnou i poslední zbytky staré omítky a tak jen fotografie zachová aspoň ukázku původního stavu (Přepeče). 19

O mladém sedesátníkovi

Ročníkem 1913 vrcholila tradičně stoupající křivka populace, v následujícím roce byla válečně zlomena a již nedosáhla dřívějšího vzmachu; u nás i leckde jinde. Když proto letos čítaváme poněkud častěji o životních výročích sedesátin, jde sice o rozence z dob ještě císaře pána, ale jsou to školáci ryze republikáni, odchovanci svobodné republiky. Mezi takové se řadí také sobotecký veřejný pracovník, známý našim čtenářům, přítel Ing. Václav Truhlář, který oslavil sedesátku 16. srpna.

Každý vzpomínáme po svém. Dovolte mně vzpomínat jeho spolužáků, několikaletý spolubydlící z blahých let studentských. Pro vás mohu na něho při této příležitosti prozradit — prost jakékoli patetičnosti — základní „hřichy“ oslavencova mládí: Oddaně miloval své rodiče, vybavují si jeho slzy při zprávě o úmrtí tatínka, pak zvláště maminky, i všechny přátele v rodinách Rakovicích na Písecku. Dohaduji se, že podnes neuznává většího malíře nad svého krajanem, Mikulášem Alše, jeho topoly, zdubovská blata, koně, radost i vážnost rodné krajiny.

Vždycky se rád vzdělával, zvidal, rostl vědomostmi i soudností. Každému ochotně pomáhal, nikoho nechtěl hněvat, leda přesvědčovat nebo nalézat společný krok, určitě pokrok. Pokud mu život postavil k cestě odpůrce, kteří nepochopili jeho veskrze kladnou povahu, poctivé mínění a jasné názory, jistě aspoň v skrytu svého svědomí či zatvrzelého srdce by ho nyní odprosili. A již od studentských časů tou cestou-necestou jej provází paní Miluška, věrně i pevně.

Aktiva inženýra obchodních věd a nadevšechno dobrého člověka tomu odpovídají: Štastná rodina, štastný dědeček. Jihočech přerouboval svou houževnatost na všechna pracoviště v severních Čechách, kterými prošel; za-

kotvil v historické Sobotce (kolikrát jsme studentsky debatovali např. o „Knize o Kosti“, aniž jsme tehdy tušili, že u Humprechta jeden z nás nalezně svůj domov).

Procestoval cizinu, ale nepochybují o tom, že by sebe-lákavější zemi nevyměnil za nejdražší Čechy. Je to ekonom i technik, ale jeho pracovní úspěchy pramení — což si neuvědomuje každý — z vědomí a cítění humanistického. Od mládí nadšeně fotografoval, kupuje hodně knih všech oborů, ale jest i jejich činným konsumentem. Jazykovými znalostmi proniká až do nitra národních kultur a dějin, nejen do hospodářských a odvozených vztahů civilizačních.

V této osobně intimní rozpomínce nechme stranou vzdálené rozklady. Ve „Zpravodaji“ se jménem básníka vnitřního i reálného snad smí zakončit verši, jež vykristalovaly ve Šrámkově vrstevníku i spolubojovníku: Ten se také po celý život cítil pevnou skálou (Petrem), nemohl-li činit více (Bezruč).

Je jiné práce třeba na roli národa,
když kmen je v zániku:

Kněz poctivý, který se Boha bojí,
úlučitel, co pilné včelky pojí,
chlop robotný, co pevně gruntem stojí,
zem neprodá a dobré koně strojí, —

ti lepší jsou než deset básníků.

Nyní leckdo může ty verše považovat za pouhé výkřiky zatrpklého slezského barda, notabene nám vzdáleného o celou generaci. Ale mutatis mutandis zůstávají trvale svěžími svým mravním nábojem pro nás i příští věk.

Ad multos annos, drahý Václave!

Tvůj Václav Davidek

TISKÁRNA V SOBOTCE

Milada Drašnarová

Před sedesáti lety, v květnu roku 1913, byla založena sobotecká tiskárna a před patnácti lety, 2. srpna 1958, zemřel její poslední majitel Leopold Lažan. Historie soboteckého knihtisku je tedy velmi mladá a trvala ne-příliš dlouho, ale přece jen se už na ni téměř zapomnělo. Její vliv na malé venkovské městečko byl však značný a proto je dobré ponořit se do minulosti a zapomenuté události opět vynést na světlo.

Ve ZŠS psali již o tiskárně a jejím posledním majiteli dr. Alois Kafka a Václav Frýba. Proto si jen stručně zopakujme ta nejdůležitější data. Tiskárna byla založena r. 1913 pod firmou Čepelák a spol. O jejích dalších osudech víme z Věstníku soboteckého: od r. 1919 jej tiskl Čepelák a Bartoň, od r. 1920 Čepelák sám, od roku 1924 Čepelák a Lažan a na podzim r. 1939 převzal tiskárnu Leopold Lažan sám. Rok 1951 byl posledním rokem činnosti tiskárny, jejíž zařízení pak bylo odvezeno do Mníchova Hradiště, kde až do své smrti pracoval i Leopold Lažan.

Zakladatel tiskárny Karel Čepelák přišel do Sobotky z Mladé Boleslaví, jeho společník a nástupce Leopold Lažan byl Moravan z Oslavan. Tiskárna byla nejprve v přízemí domu čp. 328, v roce 1939 byla přestěhována do Lažanova vlastního domu čp. 446. Její produkce se příliš nelíšila od běžné produkce venkovských tiskáren: byly to plakáty, úmrtní a reklamní oznámení, různé programy, ročenky, výroční zprávy, katalogy, kalendáře, jízdní řády, jednací řády, mapky atd. Měsíčně tu vycházel až do roku 1942 časopis Věstník sobotecký, na který navázel v letech 1949–1951 školní časopis Budujeme.

První knižní větší tisky známe od r. 1926, jsou to ne-příliš významné tisky pro cizí nakladatele. Větší hodnotu mají regionální tisky, jejichž úroveň se pozvedá zásluhou jazykového poradce a korektora tiskárny, odb. učitele Václava Frýby. Zásluhou řed. Josefa Fejfara a MUDr. Aloise Kafka se zvýšila i grafická úprava soboteckých tisků, mezi nimiž vynikaly útlé svažky Edice Českého ráje (o této edici psal ve ZŠS Alois Havel). Zásluhou spisovatele Jaroslava Šulce pracovala tiskárna i pro několik nakladatelů na severní Moravě (např. pro edici Pásma v Opavě, pro přerovskou edici Valašsko aj.).

Připojený bibliografický soupis knižní produkce sobotecké tiskárny nám téměř v úplnosti ukazuje její činnost v tomto směru. Prosíme čtenáře, kteří by věděli ještě o dalších titulech knih tištěných v Sobotce, aby to sdělili redakci Zpravodaje.

Prestože dnes, po určitém časovém odstupu, můžeme hodnotit práci sobotecké tiskárny pouze jako solidní tiskářskou a nakladatelskou činnost, která téměř nevybočuje z hranic regionu, nesmíme zapomínat na její vliv na veškerý kulturní život města i kraje. Ten tu bezesporu byl a nebude jistě daleko od pravdy tvrzení, že i dnešní bohatý kulturní život města věděl za mnohé podněty právě své první tiskárny.

Bibliografický soupis produkce knihtiskárny v Sobotce

Edice Českého ráje. 1939–1948. 7 svazků.

1. Mach, Jan: Ženy. Osm básní osmi všedních dní. 1939. Nestr.
2. Šulc, Jaroslav: Český ráj. Básně. Linoryty Al. Kafka. 1940. 25 s.
3. Podobský, Jaroslav: Nezvěstný čas. Básně z let 1935 až 1939. Linoryty Al. Kafka a Fr. Chlíbek. 1940. Nestr.
4. Boudyš, Jan: Zvěstování. Básně. Ilustr. V. Špála. 1940. 35 s.
5. Havel, Alois: Studnice s okovem. Básně. Ob. a ilustr. Al. Kafka. 1941. Nestr.
6. Havel, Alois: Stezka. Román z učitelského života. 1942. Nestr.
7. Roubal, František: Sklizeň úsvitu. Sborová recitace. Ob. V. Sedláček. 1948. 20 s.

Ostatní knižní produkce:

1923

Beneš, Antonín: Sobotecko. 100 výletů. 18 s.

1926

Želichovská, V. P.: V tatarském zákoutí. Přel. L. Friedlová. Praha, B. Kočí. 152 s.

1927

Solimanová, Marie: Milenka pustiny. Železný Brod, Marie Vačlenová. 211 s.

1929

Solimanová, Marie: Zachraň mne! Jablonec nad Nisou, K. Vačlena. 136 s. Matčina knihovna. Sv. 1.

1930

Frýba, Václav: Slohové celky pro vyučování mluvnici a pravopisu. Sobotka, vl. nákl. 44 str.

1931

Bureš, Josef: Dějiny hradu Kosti. 2. vyd. 16 s.
Frýba, Václav: Slohové celky pro vyučování mluvnici a pravopisu. Sobotka, vl. n., 2. díl, 35 str.

Frýba, Václav: Příležitostné proslovny. Sobotka, vl. n., 39 s.
Solimanová, Marie: Život v sázce. Jablonec nad Nisou, K. Vačlena, 192 s. Matčina knihovna. Sv. 11.
Pícek Josef: Husitský kostelíček na Křížánku a jeho zákáza. Zvl. otisk přílohy Věstníku soboteckého, 26 str. 1932

Bříza, Jan: Starosti pantáty Javůrka. Ob. Konst. Bušek. Jablonec nad Nisou, K. Vačlena, 175 s.
Frýba, Václav: Slohové celky pro vyučování mluvnici a pravopisu. 2. vyd., vl. nákl. 45 s.
50 let činnosti Okresní záložny hospodářské v Sobotce 1882–1932. Sobotka, vl. nákl., 65 s.

1935
Kalus, Josef: Romance o smrti. Ilustr. B. Bartoš. Přerov, Edice Valašsko. Sv. 1. Nestr.

Šulc, Jaroslav: Návrat. Povídka. Opava, Pásma. Nestr.

1936
Básně Bezručovy na T. G. M. Praha, Fr. Frydecký. Soukromý tisk. 12 s.
Kalus, Josef: Vzpomínky. 1. Ilustr. M. Parmová-Kněžková. Přerov, Valašsko. 176 s.
Soukal, František: Sobotecké písničky. Ob. a ilustrace J. Fejfar. Sobotka, Spolek pro obnovu chrámu Páně. 57 s.
Šulc, Jaroslav: Od Pradědu k Lysé hoře. Linoryty Josef Kudělka. Opava, Učitelská jednota státních škol národních na Opavsku. 38 s.

1937
Baumhauer, Gustav: Turistická mapa okolí Sobotky. Nestr.
Dufek, Václav M.: Šedesát let zpět. Ze studentského života v letech sedmdesátých. Ob. J. Fejfar, ilustr. V. Špála. Sobotka, Sdružení studujících soboteckých. 45 s.
Frýba, Václav: Procházka včerejší a dnešní Sobotkou. Sobotka. Nestr.
Kalus, Josef: Vzpomínky. 2. Ilustr. Jan Knebl, L. Parma a J. Michna. Přerov, Valašsko. 104 s.

Martínek, Vojtěch: Píseň o domovině. Bar. linoryty J. Kudělka. Opava, Pásma. 86 s. Pásma. Sv. 10.
Šulc, Jaroslav: Příběh poštmistra Dluhoše. Upr. Josef Kudělka. Opava, Pásma. 201 s. Pásma. Sv. 11.
Trébský, Frant.: Jediná. Románové pásma. Ratiboř u Vsetína, vl. n. 102 s.

1938
Burg Kost. Sobotka, nestr.
Kudělka, Josef - Špaček, Miroslav - Šulc, Jaroslav: Úděl a odzak. Opava, Krajinské sdružení uč. českých škol měst. Nestr.

1940
Hor, Pavel: Ze Vsetínska. Vsetín, vl. n. 16 s.
Kalus, Josef: Děti na jahodách. Z Čeladenských hor. Přerov, Jaromír Kalus. 25 s.

1941
Kafka, Alois: Chaloupky naše. 1871–1941. K 70. výročí úmrtí básníka Našich chaloupek. Sobotka, vl. n. 29 s.
Stuchlík, František: Písničky domova. Básně. Ilustr. a graf. úpr. J. Fejfar. Sobotka, Hosp. družstvo. Nestr.
Vlach, Mir.: O soboteckém hodináři Prokšovi. Zvl. otisk z Věstníku soboteckého. 20 s.
Vyznání milosti. Hlasy spisovatelů o Sobotecku. Uspořádal V. Frýba, ilustr. J. Fejfar. Sobotka, vl. nákl. Nestr.

1947
Frýba, Václav: Básník mezi námi. Ilustr. J. Fejfar. Sobotka, nákl. Soboteckého věstníku, 71 str.
O potřebách kraje a plánování výstavby. MNV Sobotka, nestr.

1948
Kafka, Alois - Samšínák, Karel: Malý průvodce. Sobotka, Humprecht, Kost, Trosky. Sobotka, OKČT. 32 s.

1950
Okresní sjezd lidové správy v Mnichově Hradišti. Mnichovo Hradiště, ONV. 62 s.

Sobotecká všechnočut'

ZA MÍLOU VOTROUBKEM

Mila Votroubek byl dobrý a upřímný člověk, který měl rád život a dovedl jej proměňovat v radost pro všechny. Byl ke každému srdečný a přátelský a my všichni jsme ho měli rádi a vážili si jeho přátelství. V tomto přátelském poměru projevila se cele jeho povaha dobrého člověka. Každý, kdo ho znal, věděl, že i při svých těžkých okamžicích nechátl nikoho zarmoutit.

Ve svém životě nepoznal příliš mnoho radosti. Již v poměrně mladém věku ztratil otce. Vyučil se zahradníkem, ale zanedlouho vstoupil do zaměstnání u MNV v Sobotce, jemuž zůstal věrný až do konce života. 27 roků se staral o čistotu a pořádek v našem městečku; nepostradatelnost a důležitost jeho práce jsme si zvláště připomněli v poslední době, kdy byl nemocen. Ztrácíme v něm milého spoluobčana, kterého znalo celé okolí a který byl pro svou typickou dobrosrdečnost všemi oblíben. Měl mnoho přátel a dovedl nejen každému říci dobré slovo, ale i ochotně pomoci. Rád se zúčastňoval zájezdů, besed zahrádkářů, často jsme ho vídali při různých příležitostech v baráčnickém stejnokroji, a to vždy s jeho známým, milým úsměvem na tváři.

Zemřel po delší nemoci 9. července 1973 ve věku 49 let. Vzpomínka na něho bude nás provázet i nadále.

Václav Linhart

● Televizní film Václava Kršky Odcházetí s podzemím podle Šrámkovy povídky Oklamal shledl již diváci v NSR, Holandsku, Itálii, Švédsku, Japonsku atd.
● Čs. rozhlas v Hradci Králové vysílal v neděli 29. července ve 14 hodin pořad o letošní Šrámkově Sobotce.

● 21. výročí úmrtí Fráni Šramka připomněl Československý rozhlas uvedením jeho básně Neděle dne 1. července 1973.

● Sobotecký rodák PhDr. Václav Šolc CSc. vyprávěl v červenci a v srpnu v televizi o svých cestách za jihoamerickými Indiány.

● XVII. Šrámkovy Sobotky se zúčastnil poprvé vzdělávací Veleobce Baráčníků v Praze a redaktor jejího měsíčníku Václav Zelenka. Baráčnické ideje jsou v Sobotce (kde působí čilá baráčnická obec, vedená rychtářem ing. V. Truhlářem, která je zapojena do V. župy pana Václava Budovce z Budova se sídlem v Mladé Boleslavě) jistě dobře známé: národopisná, vzdělávací a budovatelská. Věnujeme péči i kultuře řeči, poezii a uměleckému přednesu. Program XVII. ŠS byl pečlivě připravený a zdařilý, společenské večery a vycházky přispěly ke krásné atmosféře celého týdne. Náplň XVII. ŠS bude mít dopad na práci vzdělávatele všech 22 žup, které sdružují asi 500 obcí. Na shledanou na příští Šrámkově Sobotce.

V. Zelenka

● Nakladatelství Orbis vydalo sérii pohlednic květin s úryvkem básní českých básníků. Je mezi nimi i nepříliš vkusná pohlednice s úryvkem Šrámkovy básně Advent.

● V informačním bulletinu nakladatelství Albatros „Děti a knihy“ byl v č. 7–8/73 reproducován vítězný návrh sedmileté Markety Potužákové z Plzně na plakát XVII. Šrámkové Sobotky.

● O studentském jazyku užívaném na Střední průmyslové škole strojnické v Opavě napsal zajímavý článek Jiří Hůla v Mladém světě č. 24/73. Zmiňujeme se o tom proto, že zde studenti nemívají jazyk francouzský, ale — Šramka. Hůla píše, že název tohoto předmětu „je přímo básnický a vznikl analogií. Francouzština, framina, Fráňa — Šramek.“

● Pionýrkyně z Krajského domu pionýrů a mládeže z Plzni, které vedla dlouholetá účastnice Šrámkovy Sobotky Helena Ježková, trávily v Sobotce část svých prázdnin. Ubytovaný byly ve škole a během čtrnáctidenního pobytu poznaly široké okolí.

● Návštěva hradu Kost byla zařazena do letošního ročníku turistické soutěže Státní památkové péče „Po stopách historie“. Je také jednou z podmínek pro udělení oblastního turistického odznaku „Český ráj“.

● V srpnu byla otevřena v sobotecké Knize výstava akvarů našeho rodáka ing. arch. Antonína Klimeše s návštěvou ze Sobotky a okolí. Těšila se značné pozornosti občanů i hostů Sobotky.

● **O letošních prázdninách** natáčela režisérka Věra Plísová-Šimková ve Vesci exteriéry k novému českému filmu pro mládež „Přijela k nám pouť“. Režisérka má blízký vztah k našemu kraji, pochází ze Semilská a některé scény svých známých filmů (např. Myšáci, lišáci a šibeničák; Tony, tobě přeskočilo) natáčela v Českém ráji. V tomto jejím novém filmu si spolu se známými herci Helenou Růžičkovou, Václavem Kotvou, Romanem Skamene aj. zahrála i mnoho občanů a dětí z Sobotky a okolí. A že ve Vesci se dobře filmuje, ověřili si všichni, kteří sledovali 5. srpna v televizi starší českou veselohru Vzbouření na vsi, natáčenou také v této obci.

Při letošním filmování bylo na vesecké návsi opravdu rušno. Byly zde postaveny kolotoče, střelnice, stánky s občerstvením a mnoho zábavných atrakcí. Dokonce zde byl zřízen obchod smíšeným zbožím a hostinec, kde se po celé dny točilo pivo. To vše po ukončení filmování zase zmizelo, trvale zde zůstanou ploty a vrata u čp. 7 a 8, které filmaři postavili. J. Macoun

● **Zdařilé sousedské sedění** uspořádala 21. července obec Baráčníků v Sobotce. Příjemným překvapením byla kulturní vložka, v níž Z. Folprechtová, Zd. Michnová a P. Pfeifer přednesli pásmo milostných a krajových veršů Fráni Šramka. Také mladí muzikanti, vedení Láďou Houžvičkou, hráli ke spokojenosti všech.

● **Městskému archívu** v Sobotce darovali staré fotografie a novinové výstřížky o Sobotcecku odb. učitel Rudolf Hlava ze Semil a paní Anna Polanská z Prahy. Děkujeme!

● **Skříň z dílny** soboteckého truhláře V. Hořejšího z roku 1813 s květinovým ornamentem je instalována na výstavě lidového nábytku v Národním muzeu v Praze.

● **Výměnu doškové krytiny** za šindelovou provedli pracovníci památkové péče ve Vesci na domě čp. 14. Podobně bude opravena stodola u tohoto domu a připravují se další úpravy. JM

● **Cenná barokní socha** sv. Jana Nepomuckého, dílo M. Jelínka z poloviny XVIII. století, stojící pod Semtínskou lípou, byla nedávno poškozena mohutnou ulomenou větví. Nyní byla odborně opravena sochařem Ladislavem Novákem a přemístěna několik metrů od Semtínské lípy směrem k Semtínam, aby ji případná další padající větev nemohla ublížit.

● **Národní umělec Adolf Hoffmeister**, nedávno zemřelý ve věku 71 let, byl vedle Jiřího Wolkra, Vítězslava Nezvala a Vladislava Vančury vůdčím duchem generace, která vystoupila po první světové válce. Hoffmeister, který se už od studentských let uplatňoval v básnictví, próze, dramatu a reportáži, prosul také jako vynikající karikaturista. Rád interviewoval slavné osobnosti a přitom zachycoval jejich tváře, typické postoje, gesta. Jeho pozorovacímu talentu neušel ani Fráňa Šramek — a tak se v časopisech dvacátých let mnohokrát setkáme s Hoffmeisterovými karikaturami bánskáho Splavu, Ostrova velelké lásky a s výstížnými portréty Šramka jubilanta aj. Na své první setkání se Šramkem Hoffmeister vzpomíná: „Přišel jsem jednou do nakladatelství Františka Borového za S. K. Neumannem. Byl jsem tehdy středoškolák a Neumann mi tiskl první verše. Vešel jsem k Neumannovi do místnosti — a kdo tam nesedí jako Šramek! I když patřil k předchozí generaci, v hloubi duše jsme ho zbožňovali. Při představování jsem tudíž upadl do hrozných rozpaků, uklonil se a popletek vyhrkl: Já jsem Šramek. Bylo po dojmu.“

● **V Železnici oslavil** 3. srpna své 75. narozeniny učitel a správce muzea Václav Kozák. Vlastivědní a kulturní pracovníci celého Českého ráje ho znají jako vynikajícího odborníka a organizátora vlastivědné práce, znají jeho články v mladoboleslavských a jičínských i v celostátních časopisech, jsou mu zvláště vděční za vydání užitečných knížek Hlasy pokolení a Pojizeřím k Labi. Dodnes řídí práci železnického muzea s bohatými národopisnými sbírkami, shromáždil kolem něho řadu mladých spolupracovníků a předává jim své zkušenosti. Píše také železnickou kroniku, pořádá přednášky, prostě nikdo by mu tu pětasedmdesátku nehádal. Ale výročí je skutečně zde — a tak k němu ze srdce blahopřejeme!

● **Stříbrný topol zvaný „oliva“**, který vévodí návsi ve Vesci, utrpěl v posledních měsících těžké rány. Ulomily se dvě silné větve a trvá nebezpečí rozlomení celého

stromu a úrazu kolemjdoucích lidí. Proto příslušné orgány památkové péče rozhodly o jeho skácení. Práci provede skupina horolezců. Topol je starý 106 let.

● **Sobotka oslavila** 24. srpna 475. výročí povýšení na město. Stalo se tak na den sv. Bartoloměje roku 1498 privilegiem krále Vladislava Jagelonského. Tohoto záokrouhleného výročí jsme nijak nezpomíinali, ale již nyní je třeba si uvědomit, že za 25 let budeme slavit půl tisíciletí města a že na toto výročí se bude muset Sobotka po všech stránkách důkladně připravit.

● **Kulturní kalendář jednou větu:** 2. VIII. 1958 zemřel sobotcký knihtiskař Leopold Lažan. 5. VIII. 1813 přišla do Sobotky ruská vojska na svém protinapoleonském tažení. 8. VIII. 1968 zemřela dcera Karla V. Raise Marie Mišková. 9. VIII. 1858 zemřel sobotecký rodák, hudební skladatel a virtuóz Josef Vendelin Sokol. 14. VIII. 1938 byl v Sobotce odhalen pomník padlých. 14. VIII. 1958 zemřela Miloslava Hrdličková-Šramková, manželka Fráni Šramka. 16. VIII. 1878 zemřel sobotecký učitel Matěj Balcar. 23. VIII. 1928 zemřel profesor hudby Josef Mačenka v Kutné Hoře, sobotecký rodák. O soboteckém posvícení se konávaly v našem městě sjezdy rodáků — kulatá výročí mají letos II. sjezd (26.–29. VIII. 1893), VII. sjezd (28. až 30. VIII. 1948) a VIII. sjezd (23.–25. VIII. 1958).

● **Děkuji učitelům ZDŠ v Sobotce** za vzornou přípravu svých tří synů do života. Zvláštní dík patří všem s. třídám. Přeji jim mnoho zdaru do další práce ve škole i úspěchy v osobním životě. Václav Konečný, Nepřívěc

● **Manželé Marie a Stanislav Vrabcoví** z Mladějova oslavili ve zdraví dne 28. června 1973 zlatou svatbu. Do dalších let přeji vše nejlepší spoluobčané z Mladějova a okolí.

● **Sobotečtí jubilanti:** 75 let se dožívají 3. VIII. František Hammerschmid, 14. VIII. Václav Kafka a 28. VIII. Marie Hammerschmidová ze Sobotky a 18. VIII. Josef Pelda ze Spyšové. 70 let oslavují 17. VIII. Anna Pospíšilová a 26. VIII. Ladislav Skrdlík ze Sobotky. 65 let se dožívají 3. VIII. Marie Kofátková a 22. VIII. Božena Kubáčová ze Sobotky.

● **Úmrtí v červnu:** 2. VI. Václav Pavláček ze Spařenec - 72 let. 4. VI. Marie Kalvachová ze Sobotky - 68 let. 11. VI. Adam Karol z Podkosti - 66 let. 12. VI. Marie Česeneková z Prahy - 47 let. 13. VI. Oldřich Šnajdr z Rytiřovy Lhoty - 41 let. 16. VI. Anna Jirková z Oseka - 87 let. 20. VI. Blažena Adamová z Rytiřovy Lhoty - 67 let. Viktorie Demlová z Dobšic - 78 let. 23. VI. Anna Ortová z Nepřívěce - 84 let. 27. VI. Vlasta Čejková z Hajnice (roz. Linková ze Sobotky) - 51 let. 28. VI. Josef Verner z Lavič - 86 let.

● **Úmrtí v červenci:** 4. VII. Františka Mařanová ze Staňkovy Lhoty - 72 let. 6. VII. Emilie Wildtová z Rakova - 83 let. 9. VII. Miloslav Votroubek ze Sobotky - 49 let. 24. VII. Josef Bryksí ze Stéblovic - 72 let. 27. VII. Anna Macounová z Kněžmosta, roz. Pažoutová z Oseka - 66 let. 31. VII. Marie Linková z Trní - 78 let.

● **Děkuji tímto** co neupřímnější všem přátelům a známým, kteří doprovodili na poslední cestě mého drahého syna Miloslava Votroubku ze Sobotky. Zvláště děkuji panu Linhartovi, panu Javůrkovi a důstojnému panu děkanovi za jejich projevy na soboteckém hřbitově a dále za všechny květinové dary a projevy soustrasti.

Růžena Votroubková

● **Děkuji srdečně všem**, kteří se přišli rozloučit do semtínského krematoria s mým drahým manželem, Oldřichem Cinkeisem ze Sobotky. Zvláštní dík patří s. J. Hosťovi a s. V. Linhartovi za dojemná slova přednesená při smutečním aktu, jakož i všem spolupracovníkům z ONV Mladá Boleslav, MěstNV, SPB a myslivecké jednoty Sobotka. Děkuji také za všechny květinové dary a projevy soustrasti. Zvláště pak děkuji panu MUDr. Aloisu Kafkovi za jeho obětavé léčení.

Miroslava Cinkeisová

● **V závěrečných utkáních jarního kola I.B třídy** - Podkrkonoši svedli sobotečtí fotbalisté těžký boj o záchrannu. Nakonec se jim podařilo udrtit se v této soutěži, i když v posledních třech zápasech zvítězili jen nad Žacléřem 3:2 (branky Čurda, Kráčmar a vlastní) a prohráli s Trutnovem B 1:2 (úspěšně střílel P. Janatka) a s Vrchlabím také 1:2 (skóroval Čurda). Na podrobnější zhodnocení čekáme.

● **Pravidelnou rubriku** Literární ze Sobotecka a dokončení článku J. Prokopa zařadíme pro nedostatek místa až v příštím čísle.